

2025-10-06

TER BESLISSING

Aan

Persoonsgegevens

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit, Belastingdienst en Douane

Datum

1 oktober 2025

Notanummer

2025-0000470913

Bijlagen

1. TK brief motie
2. Motie Van Hijum
3. Amendement NSC
4. Nota verkenning
5. TK brief verkenning

nota

Motie en amendement belastingvermindering in de energiebelasting

Aanleiding

- Tijdens de APB is de motie Van Hijum aangenomen (bijlage 2). De motie verzoekt om de belastingvermindering in de energiebelasting (EB) toe te spitsen op huishoudens.
- Op 1 oktober jl. heeft het lid Kouwenhoven (NSC) een amendement op het BP26 ingediend dat beoogt uitvoering te geven aan de motie per 1 januari 2026 (bijlage 3).
- In bijgevoegde brief aan de TK (bijlage 1) bericht u dat de uitvoering van de motie ter hand is genomen en ontraadt u het amendement omdat een onwerkbare situatie ontstaat als het wordt aangenomen.

Beslispunten

- We vragen uw akkoord op verzending van bijgevoegde brief. Indien u akkoord bent, kunt u de brief ondertekenen.
- We vragen uw akkoord op het openbaar maken van voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Akkoord

Akkoord.

Kernpunten

- Het is te kort dag om de benodigde wetswijzigingen in het BP26 op te nemen. Daarom worden ter uitvoering van de motie de wijzigingen voorbereid voor het Pakket BP27. De TK wordt hierover geïnformeerd in bijgaande brief. In de brief wordt tevens het amendement ontraden dat NSC heeft ingediend om per 1 januari 2026 uitvoering te geven aan de motie.
- Op dit moment ontvangen huishoudens en een groot deel van de bedrijven en instellingen de belastingvermindering. Als de vermindering wordt toegespitst op huishoudens: (a) vereenvoudigt de EB voor energieleveranciers en de BD waardoor het aantal discussies over de toepassing significant wordt beperkt; (b) kan de vermindering in de toekomst worden verhoogd en komt het voordeel uitsluitend nog terecht bij huishoudens; en (c) kan een substantiële structurele budgettaire opbrengst worden gerealiseerd (ca. € 411 mln).
- De motie verzoekt om de vermindering op huishoudens toe te spitsen en de opbrengst aan te wenden voor verhoging van de belastingvermindering.
- Het amendement op het BP26 beoogt deze maatregel per 1 januari 2026 te laten ingaan.

Toelichting

- De EB is in 1996 ingevoerd en heeft als primaire doelen het geven van een besparingsprikkel en het genereren van overheidsinkomsten.
- Voordat er een belastingvermindering in de EB was, waren er belastingvrije voeten van 800 kWh elektriciteit en 800 m³ aardgas. Deze werden gehanteerd omdat een deel van het verbruik onvermijdbaar is; op dat deel heeft een besparingsprikkel geen effect. De belastingvrije voeten voorkwamen dat het effect van de EB relatief zwaar drukt op de schouders van gezinnen met lage inkomens (zij besteden een relatief groter deel van hun inkomen aan energiekosten).
- In 2001 zijn de belastingvrije voeten vervangen door de vermindering.
- Het bedrag (in 2025 € 525 (excl. btw)) is onafhankelijk van de omvang van het energiegebruik en het bedrag dat een gebruiker aan EB moet betalen. Van het marginale EB-tarief gaat een besparingsprikkel uit, terwijl de vermindering voorkomt dat de totale EB per gebruiker te hoog oploopt.
- In berichtgeving over de EB-tarieven die relatief hoog zijn vergeleken met andere EU-landen wordt de vermindering vaak achterwege gelaten. Andere EU-landen kennen echter geen vermindering.
- Sinds 2015 geldt de vermindering voor onroerende zaken die (i) een elektriciteitsaansluiting hebben, (ii) die als gebouwde eigendommen zijn aan te merken én (iii) die kunnen dienen als woning of t.b.v. de uitoefening van een bedrijf of beroep of anderszins een verblijfsfunctie hebben.
- Met de vermindering was in 2024 een budgettair beslag gemoeid van € 4,5 miljard. De totale opbrengst van de EB was € 9,8 miljard. Na aftrek van de vermindering is dit € 5,3 miljard.
- Energieleveranciers verrekenen de vermindering via de energierekening. Zij geven aan dat er veelvuldig discussie is met hun klanten en de BD over de reikwijdte van het begrip 'verblijfsfunctie'. Een belangrijk knelpunt is dat energieleveranciers voor de vaststelling van de verblijfsfunctie in hoge mate afhankelijk zijn van de opgaaf van de klant en beperkt in staat zijn om deze opgaaf te controleren. Voor energieleveranciers bestaat het risico op naheffingen bij onjuiste toepassing van de vermindering. I.c.m. het toegenomen financieel belang leidt dit volgens energieleveranciers tot hoge (volgens hen onaanvaardbare) risico's. De maatregel neemt die risico's weg.
- FIN heeft verkend of de belastingvermindering kan worden toegespitst op huishoudens aan de hand van gegevens uit de Landelijke Voorziening waarde onroerende zaken (LV WOZ) en Landelijke Voorziening adressen en gebouwen (LV BAG). Dat bleek het geval (bijlage 4). De TK is hierover geïnformeerd bij brief van 27 juni jl. (bijlage 5).
- De wetswijziging die nodig is, moet niet alleen de aanpassing van de reikwijdte van de belastingvermindering bevatten. Er moet ook een grondslag worden gecreëerd voor de noodzakelijke informatie-uitwisseling. Energieleveranciers moeten namelijk over informatie komen te beschikken om te bepalen of sprake is van een huishouden. Daarvoor zijn gegevens uit de LV WOZ en LV BAG nodig. E.e.a. zal ook duidelijk moeten worden beschreven in de memorie van toelichting. Voor de invoering van de maatregel is enkele jaren nodig. Op dit moment wordt voorzien dat invoering in elk geval mogelijk is per 1 januari 2029 als de voorbereiding nu wordt gestart.
- Het amendement
 - bevat de benodigde grondslagen voor informatie-uitwisseling niet;

- roept vragen op over welke groep de vermindering nog zou moeten krijgen en welke groep niet meer, sommige huishoudens lijken onbedoeld de vermindering niet meer te krijgen; en
 - laat de maatregel in werking treden per 1 januari 2026.
- Als het amendement in werking zou treden op genoemde datum, ontstaat een onwerkbaar situatie in de uitvoering van de EB voor energieleveranciers en de BD. Het zou ook tot onzekerheid en onduidelijkheid leiden bij klanten van energieleveranciers.

Communicatie

Er wordt op dit moment geen communicatie voorzien.

Politiek/bestuurlijke context

- Omdat een onwerkbaar situatie ontstaat als het amendement wordt aangenomen en vanwege de afwijkende behandeling van het BP in verband met de verkiezingen, wordt het amendement reeds nu in deze brief ontraden en niet pas bij de appreciatie van alle amendementen voorafgaand aan de stemming over het BP26 eind november.
- De BD is positief over de maatregel vanwege verbetering van de handhavingspositie (afname discussies met belastingplichtigen) en fraudebestendigheid (toepassing vermindering o.b.v. gegevens uit een onafhankelijke bron) en het leidt tot een structurele vereenvoudiging. In de quick scan die de BD op het amendement zal uitbrengen wordt ook gerefereerd aan de tijd die nodig is om de maatregel in te voeren.
- In de VJN 2025 was een verhoging van de vermindering opgenomen met € 200 miljoen per jaar in 2026-2028. Deze incidentele verhoging is in de augustusbesluitvorming omgezet in een structurele verhoging vanaf 2026 met € 100 miljoen. Hiervan komt ca. € 9 miljoen terecht bij niet-huishoudens. Door verlagingen van de belastingvermindering uit eerdere wetswijzigingen wordt het bedrag in 2026 uiteindelijk € 5,15 lager dan in 2025.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.